

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 88

**Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ
Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış
Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin
Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye
Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi
(2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1801 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	6
• Dışişleri Komisyonu Raporu	7
• Muhalefet Şerhi	9
• Teklif Metni	10
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	10
• Sözleşme Metni	11
• Beyanlar	32

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 458935 evrak numaralı “Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme”ye Türkiye Cumhuriyeti'nin beyanlarla birlikte katılmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

26/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1801)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Çevre Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

29 Eylül 1997 tarihinde imzaya açılan ve 18 Haziran 2001 tarihinde yürürlüğe giren “Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme”, kullanılmış nükleer yakıtlar ile radyoaktif atıkların yönetimi sırasında güvenliğin tüm üye ülkelerde uluslararası seviyede sağlanmasına yönelik olarak, hâlihazırda tarafı olduğumuz “Nükleer Güvenlik Sözleşmesi” hükümleri ve uygulama metodolojisine benzer biçimde hazırlanan bir sözleşmedir. Sözleşme, kullanılmış yakıt yönetimi ve radyoaktif atık yönetiminin güvenliğine yönelik ortak ilkelerin bulunması nedeniyle bu iki alanı tek bir yapı altında birleştirmektedir.

Gelişmiş nükleer programa sahip ülkelerin de taraf olduğu Sözleşme ile; kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık yönetiminin bütün aşamalarında bireylerin, toplumun ve çevrenin olası radyolojik tehlikelere karşı korunmasını teminen uygun tedbirlerin alınması, radyolojik sonuçları olabilecek kazaların önlenmesi ve bu kazaların meydana gelmesi halinde muhtemel radyolojik sonuçların hafifletilmesi hedeflenmektedir. Sözleşme kapsamında taraf ülkelerdeki kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık yönetimi uygulamalarının, üzerinde taraflarca uzlaşılmış bir dizi güvenlik ilkesi çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve bu uygulamaların düzenli olarak takibi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Sözleşme ile;

a) Her ülkenin dış kaynaklı kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların kendi topraklarına ithalini yasaklamaya hakkı olduğu,

b) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların yönetiminde güvenliğin temin edilmesinde nihai sorumluluğun ülkelerde olduğu,

c) Her ülkenin kendi yakıt çevrimi politikasını belirleme hakkına sahip olduğu, bazı ülkelerin kullanılmış yakıtlarını bertaraf etmeyi, bazı ülkelerin de bunu bir kaynak olarak kabul edip yeniden işleme sonucu tekrar kullanmayı seçebileceği,

ç) Güvenlikle ilgili teknik konularda ikili ve çok taraflı işbirliğini de içeren uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesinin önemli olduğu,

d) Radyoaktif atıkların ortaya çıktığı ülkede bertaraf edilmesinin gerekli olduğu, ancak bazı durumlarda, özellikle birkaç ülke tarafından ortak yürütülen projeler kapsamında ortaya çıkan atıkların, bu ülkelerle anlaşma yapıldığı takdirde, atığın ortaya çıktığı ülke dışındaki diğer ülkelerde de bertaraf edilebileceği,

e) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların, Sözleşmeye uygun bir şekilde idari, teknik ve düzenleyici altyapısı mevcut olan ülkelere gönderilebileceği, eğer taşıma tamamlanamaz ise gönderici ülkenin radyoaktif atık ve kullanılmış yakıtların yeniden ülkesine alınması için gerekli adımları atması gerektiği,

ortaya konulmaktadır.

Ülkemizin, Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü çerçevesindeki uygulamamıza halel getirilmemesini teminen Montrö Sözleşmesi ile anılan Boğazlar Tüzüğü kapsamındaki uygulamamıza yönelik beyanda bulunulması suretiyle Sözleşmeye taraf olmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-69739

18 Nisan 2019

Konu: Sözleşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29 Eylül 1997 tarihinde imzaya açılan “Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme”yi, Türkiye Cumhuriyeti’nin beyanlarla birlikte katılımı uygun bulunmak üzere Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

30/5/2019

Esas No: 2/1801

Karar No: 58

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 18/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin Beyanlarla Birlikte Katılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi”, 26/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti’nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 8/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonu; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu; Çevre Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/1801 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 29/5/2019 tarihli 9’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti’nin, kullanılmış yakıt yönetimi ve radyoaktif atık yönetiminin güvenliğine yönelik ortak ilkelerin bulunması nedeniyle bu iki alanı tek bir yapı altında birleştirmeyi amaçlayan Birleşik Sözleşmeye, Sözleşmenin Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü ve Montrö’de imzalanan Türk Boğazlar Rejimine İlişkin Sözleşme göz önünde bulundurularak uygulanacağına dair beyanlarla birlikte katılmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Ülkemizin Uluslararası Atom Enerjisi Ajansına 1957 yılında üye olan ilk grup ülkelerden biri olduğu,

Birleşik Sözleşmenin hâlihazırda yürürlükte olan ve radyoaktif atık yönetimine ilişkin ülkelere kabul edilmiş ilk ve en önemli uluslararası enstrüman olduğu,

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının nükleer güvenlik ilkelerine dayandığı ve bu ilkelerin uygulanmasını teşvik ettiği,

Birleşik Sözleşmenin 1994 yılında taraf olduğumuz ve gereklerini yerine getirdiğimiz Nükleer Güvenlik Konvansiyonunun kardeş konvansiyonu olarak literatürde adlandırıldığı,

Özellikle son dönemde nükleer enerjide kaydettiğimiz gelişmeler ve bu alandaki yatırımlarımızı artırma noktasındaki çalışmalarımızla Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile ilişkilerimizin daha da ileriye taşınmasının hedeflendiği,

Sözleşmenin temel amacının, nükleer santrali olsun ya da olmasın nükleer enerji alanında faaliyet gösteren ülkeler için radyoaktif atık yönetiminde en üst seviyede nükleer güvenliği sağlamak olduğu,

Kullanılmış Yakıt Yönetimi Güvenliği ve Radyoaktif Atık Yönetimi Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme yoluyla kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık yönetiminin bütün aşamalarında bireylerin, toplumun ve çevrenin olası radyolojik tehlikelere karşı korunmasını temin etmek için uygun tedbirlerin alınmasının, radyolojik sonuçları olabilecek kazaların önlenmesinin ve bu kazaların meydana gelmesi hâlinde olası radyolojik sonuçların hafifletilmesinin amaçlandığı,

Sözleşmenin onaylanmasıyla birlikte iç mevzuatımızda bir değişikliğin öngörülmediği, ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oçoçluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oçoçluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Ali Şahin</i>
Balıkesir	Bursa	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

1997 yılında imzaya açılan ve 2011 yılında yürürlüğe giren bu sözleşme, Türkiye’de nükleer düzenleyici sistemin unsurlarından birisi olacaktır. Anlaşmanın genel gerekçe bölümünün (d) ve (e) maddeleri dikkat çekicidir:

d) Radyoaktif atıkların ortaya çıktığı ülkede bertaraf edilmesinin gerekli olduğu, ancak bazı durumlarda, özellikle birkaç ülke tarafından ortak yürütülen projeler kapsamında ortaya çıkan atıkların, bu ülkelerle anlaşma yapıldığı takdirde, atığın ortaya çıktığı ülke dışındaki diğer ülkelerde de bertaraf edilebileceği,

e) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların, Sözleşmeye uygun bir şekilde idari, teknik ve düzenleyici altyapısı mevcut olan ülkelere gönderilebileceği, eğer taşıma tamamlanamaz ise gönderici ülkenin radyoaktif atık ve kullanılmış yakıtların yeniden ülkesine alınması için gerekli adımları atması gerektiği,

Bu kapsamda, başka ülkelerce kullanılmış yakıtların ve radyoaktif atıkların Türkiye’ye nakli mümkün hale gelebilecektir. Türkiye, bu yakıtların iki ülke arasındaki transferi esnasında “geçiş ülkesi” olabilecektir. Bu hususlar, ülkemizin güvenliği bakımından risk yaratmaktadır.

Madde 28’in 2. fıkrasında yer alan ‘kapalı kaynaklarla’ ilgili aşağıdaki ifade yeterince açık değildir. Bu fıkra, Türkiye’nin başka ülkeler tarafından kullanılmış radyoaktif maddeleri alması söz konusu olabilir şeklinde yorumlanabilir.

2. Her Akit Taraf, eğer ulusal kanunları çerçevesinde kullanılmış kapalı kaynakları alma ve sahip olmaya yetkin bir üreticiye iade edilmesini kabul ediyorsa, kapalı kaynakların yeniden ülkeye girmesine izin verecektir.

Yukarıda işaret edilen hususlara ek olarak,

23. Dönem 4. Yasama Yılı’nda görüşülen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti’nde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç, Santralinin Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı’na yönelik muhalefet şerhimizdeki hassasiyetlerimizi koruyarak;

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği’nin yapımı devam etmekte olan Akkuyu Nükleer Santralinin 1200 MW gücündeki birinci reaktörünün temel yapısı betonunda iki kez çatlama meydana geldiği, oluşan çatlakların inşaatı denetlemekle yükümlü olan TAEK tarafından tespit edildiğini kamuoyuna duyurduğu açıklamayı anımsatarak;

söz konusu teklife muhalifim.

29.05.2019

Ahmet Ünal Çeviköz

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**KULLANILMIŞ YAKIT İDARESİNİN VE
RADYOAKTİF ATIK İDARESİNİN GÜVEN-
LİĞİ ÜZERİNE BİRLEŞİK SÖZLEŞMEYE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BEYANLARLA
BİRLİKTE KATILMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) “Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme”ye Türkiye Cumhuriyeti'nin beyanlarla birlikte katılması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**KULLANILMIŞ YAKIT İDARESİNİN VE
RADYOAKTİF ATIK İDARESİNİN GÜVEN-
LİĞİ ÜZERİNE BİRLEŞİK SÖZLEŞMEYE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BEYANLARLA
BİRLİKTE KATILMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

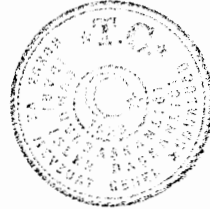
MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**KULLANILMIŞ YAKIT İDARESİNİN VE RADYOAKTİF ATIK İDARESİNİN
GÜVENLİĞİ ÜZERİNE BİRLEŞİK SÖZLEŞME**

BİRİNCİ BÖLÜM	ÖNSÖZ AMAÇLAR, TANIMLAR VE UYGULAMANIN KAPSAMI MADDE 1. Amaçlar MADDE 2. Tanımlar
İKİNCİ BÖLÜM	MADDE 3. Uygulamanın Kapsamı KULLANILMIŞ YAKIT İDARESİNİN GÜVENLİĞİ MADDE 4. Genel Güvenlik Gereklere MADDE 5. Mevcut Tesisler MADDE 6. Önerilen Tesisler İçin Yerin Belirlenmesi MADDE 7. Tesislerin Tasarım ve İnşası MADDE 8. Tesislerin Güvenliğinin Değerlendirilmesi MADDE 9. Tesislerin İşletilmesi
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	MADDE 10. Kullanılmış Yakıtın Bertaraf Edilmesi RADYOAKTİF ATIK İDARESİNİN GÜVENLİĞİ MADDE 11. Genel Güvenlik Gereklere MADDE 12. Varolan Tesisler ve Geçmiş Uygulamalar MADDE 13. Önerilen Tesisler İçin Yerin Belirlenmesi MADDE 14. Tesislerin Tasarım ve İnşası MADDE 15. Tesislerin Güvenliğinin Değerlendirilmesi MADDE 16. Tesislerin İşletilmesi
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	MADDE 17. Kapanma Sonrası Kurumsal Önlemler GENEL GÜVENLİK İLKELERİ MADDE 18. Önlemlerin Uygulanması MADDE 19. Hukuki ve Düzenleyici Çerçeve MADDE 20. Düzenleyici Kurum MADDE 21. Lisans Sahibinin Sorumlulukları MADDE 22. İnsan Kaynakları ve Mali Kaynaklar MADDE 23. Kalite Temini MADDE 24. İşletmede Radyasyondan Korunma MADDE 25. Acil Durum Hazırlığı MADDE 26. İşletmeden Çıkarma
BEŞİNCİ BÖLÜM	ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER MADDE 27. Sınır Ötesi Hareket
ALTINCI BÖLÜM	MADDE 28. Kullanılmayan Kapalı Kaynaklar AKİT TARAFLARIN TOPLANTILARI MADDE 29. Hazırlık Toplantısı MADDE 30. Gözden Geçirme Toplantıları MADDE 31. Olağanüstü Toplantılar MADDE 32. Raporlama MADDE 33. Katılım

YEDİNCİ BÖLÜM

MADDE 34. Özet Raporlar

MADDE 35. Diller

MADDE 36. Gizlilik

MADDE 37 Sekreteryası

SON HÜKÜMLER VE DİĞER ŞARTLAR

MADDE 38. Anlaşmazlıkların Çözümü

MADDE 39. İmza, Onay, Kabul Etme, Uygun Bulma, Katılma

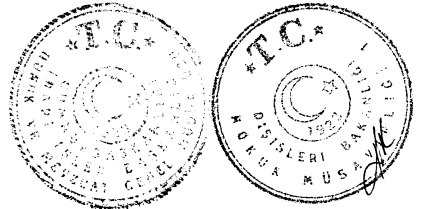
MADDE 40. Yürürlüğe Girme

MADDE 41 Sözleşmede Yapılacak Değişiklikler

MADDE 42. Fesih

MADDE 43. Saklayıcı

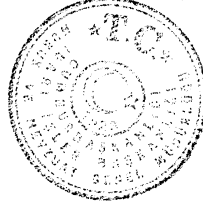
MADDE 44. Asıl Metinler

ÖNSÖZ

Akit Taraflar

- (i) Nükleer reaktörlerin işletiminin kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık ürettiğini ve diğer nükleer teknoloji uygulamalarının da radyoaktif atık ürettiğini kabul ederek,
- (ii) Aynı güvenlik hedeflerinin hem kullanılmış yakıt hem de radyoaktif atık idaresine uygulanabildiğini kabul ederek,
- (iii) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin güvenliği için sağlam uygulamaların planlandığı ve uygulandığının uluslararası topluma garanti edilmesinin önemini tekrar teyit ederek,
- (iv) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin güvenliğine ilişkin hususlarda halkı bilgilendirmenin önemini kabul ederek,
- (v) Dünya çapında etkin bir nükleer güvenlik kültürünü teşvik etmeyi benimseyerek,
- (vi) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin güvenliğini garanti altına almanın nihai sorumluluğunun devlete ait olduğunu tekrar teyit ederek,
- (vii) Yakıt çevrimi politikasının tanımının devlete ait olduğunu, bazı devletler kullanılmış yakıtı yeniden işlenebilecek değerli bir kaynak olarak ele alırken diğerlerinin bunları bertaraf etmeyi tercih ettiğini kabul ederek,
- (viii) Askeri veya savunma programları kapsamında oldukları için bu Sözleşme dışında tutulmuş olan kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların bu Sözleşmede belirtilen hedeflere uygun olarak idare edilmesi gerektiğini kabul ederek,
- (ix) Kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin güvenliğini ikili ve çok uluslu mekanizmalar ve teşvik edici bu Sözleşme yoluyla geliştirmede uluslararası işbirliğinin önemini teyit ederek,
- (x) Gelişmekte olan ve özellikle en az gelişmiş ülkeler ile ekonomisi geçiş sürecinde olan devletlerin ihtiyaçlarının ve bu teşvik edici Sözleşmeyle belirlenen hak ve yükümlülüklerini yerine getirmede yardımcı olmak üzere varolan mekanizmaların kolaylaştırılması ihtiyacının farkında olarak,
- (xi) Belirli koşullarda, özellikle ortak projelerde üretilen atıklar için olmak üzere, kullanılmış yakıt veya radyoaktif atığın güvenli ve etkin bir şekilde idaresinin, Akit Taraflar arasında, diğer Akit Taraflar yararına bir Akit Taraftaki tesislerin kullanılmasına yönelik yapılacak anlaşmalar yoluyla sağlanabileceği kabul edilirken, radyoaktif atıkların, bunların idaresinin güvenliği ile uyumlu olduğu sürece üretildiği ülkede bertaraf edilmesi gerektiğine inanarak,
- (xii) Her Devletin yabancı kullanılmış yakıt ve radyoaktif atığın ülkeye ithal edilmesini yasaklama hakkı bulunduğunu kabul ederek,
- (xiii) Nükleer Güvenlik Sözleşmesi (1994), Nükleer Kazaların Erken Bildirimi Sözleşmesi (1986), Nükleer bir Kaza veya Radyolojik Acil Durumda Yardımlaşma Sözleşmesi (1986), Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Sözleşmesi (1980), değiştirilmiş

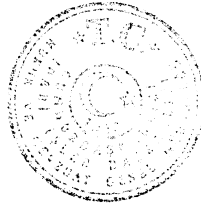

olan Atıkların ve Diğer Maddelerin Atılması ile Oluşan Deniz Kirliliğinin Önlenmesi Sözleşmesi ve diğer ilgili uluslararası belgeleri akılda tutarak,

- (xiv) Ajanslar arası “İyonlaştırıcı Radyasyona Karşı Korunma ve Radyasyon Kaynaklarının Güvenliği için Uluslararası Temel Standartlar”da (1996), “Radyoaktif Atık İdaresinin İlkeleri” (1995) başlıklı UAEA Güvenlik Esasları dokümanında ve radyoaktif maddelerin taşınma güvenliğine ilişkin uluslararası standartlarda içerilen ilkelerini akılda tutarak,
- (xv) 1992’de kabul edilen Rio de Janeiro Birleşmiş Milletler Çevre ve Gelişme Konferansı’nda ele alınan, radyoaktif atıkların güvenli ve çevresel açıdan anlamlı idaresinin büyük önemini teyit eden 21. gündem maddesinin 22. Bölümünü anımsayarak,
- (xvi) Tehlikeli Atıkların Sınır Ötesi Taşınımı ve Depolanmasının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi’nin (1989) 1. Madde 3. Paragrafında bahsedildiği üzere özellikle radyoaktif maddelere uygulanan uluslararası kontrol sisteminin güçlendirilmesinin istendiğini kabul ederek,

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

10/10/2011
10/10/2011

BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇLAR, TANIMLAR VE UYGULAMANIN KAPSAMI

MADDE 1. Amaçlar

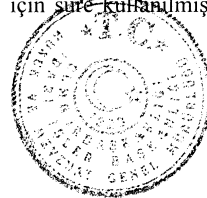
Bu Sözleşmenin amaçları:

- (i) ulusal önlemler ve uygun durumlarda güvenliğe ilişkin teknik işbirliğini de içeren uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi yoluyla, kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinde dünya çapında yüksek derecede güvenliğe ulaşmak ve sürdürmek,
- (ii) kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin tüm aşamalarında, birey, toplum ve çevrenin iyonlaştırıcı radyasyonun zararlı etkilerinden, günümüzde ve gelecekte, gelecek kuşakların beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayabilme becerilerinden taviz verilmeden günümüz kuşaklarının beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde korunmasını sağlamak üzere olası tehlikelere karşı etkin savunmanın yapıldığını garanti altına almak,
- (iii) kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin herhangi bir aşamasında radyolojik sonuçlar doğurabilecek kazaları önlemek ve kazaların olması durumunda sonuçlarının hafifletilmesini sağlamaktır.

MADDE 2. Tanımlar

Bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda:

- (a) “kapatma”, kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların bir bertaraf tesisine yerleştirilmesinden bir süre sonra tüm uygulamaların tamamlanmasıdır. Bu tanım tesisi uzun dönemde güvenli olacak koşullara getirilmesini sağlayan son mühendislik faaliyetlerini veya diğer işleri de içerir;
- (b) “işletmeden çıkarma”, bertaraf tesisleri hariç nükleer tesislerin düzenleyici kontrolden çıkarılmasına yönelik tüm aşamalarıdır. Bu aşamalar kontaminasyondan arındırma ve sökme süreçlerini de içerir;
- (c) “salım”, düzenlemeye tâbi nükleer tesislerin normal işletmesi sırasında oluşan sıvı veya gaz radyoaktif maddelerin, mevzuat hükümleri çerçevesinde, düzenleyici kuruluşun tanımladığı sınırlar içerisinde, planlı ve kontrollü olarak çevreye salınmasıdır;
- (d) “bertaraf” kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların bir daha geri alma niyeti olmaksızın uygun bir tesise yerleştirilmesidir;
- (e) “lisans”, kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresine ilişkin faaliyetleri yerine getirmeye yönelik olarak düzenleyici kuruluş tarafından verilen herhangi bir yetki veya sertifikadır;
- (f) “nükleer tesis”, güvenliğin dikkate alınması gereken ölçülerde radyoaktif madde üretilen, işlenen, kullanılan ve depolanan veya bertaraf edilen sivil amaçlı tesisler, tesis arazisi ve ilgili bina ve ekipmanlardır;
- (g) “işletme ömrü”, kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık idare tesislerinin amacı doğrultusunda kullanıldığı süredir. Bertaraf tesisleri için süre, kullanılmış yakıt veya

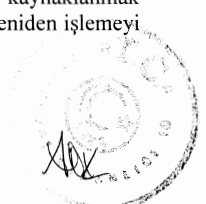

radioaktif atıkların tesise ilk kez yerleştirildiğinde başlar ve tesis kapatıldığında sona erer;

- (h) "radioaktif atık", taraf bir ülke veya kararı Akit Taraf tarafından kabul edilen gerçek veya tüzel bir kişi tarafından bir daha kullanılması öngörülmemen ve Akit Tarafın hukuki yapısı içerisinde düzenleyici kuruluş tarafından radyoaktif atık olarak kontrole tâbi olan katı, sıvı veya gaz formundaki radyoaktif maddelerdir;
- (i) "radioaktif atık idaresi", tesis dışında taşıma hariç olmak üzere, radyoaktif atığın önışleme tâbi tutulması, işlenmesi, uygunlaştırması, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin olan, işletmeden çıkarma da dahil tüm faaliyetlerdir. Radyoaktif atık idaresi salımları da içerebilir;
- (j) "radioaktif atık idaresi tesisi", Akit Taraf tarafından radyoaktif atık idaresi tesisi olarak tanımlanmak koşuluyla işletmeden çıkarılmakta olan nükleer tesisleri de içeren ve ana amacı radyoaktif atık idaresi olan herhangi bir tesis veya yapıdır;
- (k) "düzenleyici kurum", Akit Taraf tarafından, lisans verme de dahil olmak üzere kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların idaresinin güvenliğine ilişkin herhangi bir hususta düzenleme yapmakla yetkilendirilmiş kurum veya kurumlardır;
- (l) "yeniden işleme", kullanılmış yakıttan radyoaktif izotopların yeniden kullanılması amacıyla ayrıştırılmasına yönelik işlem veya süreçlerdir;
- (m) "kapalı kaynak", reaktör yakıt elemanları hariç olmak üzere, bir kapsül içerisine kalıcı olarak kapatılmış veya katı bir madde içine hapsedilmiş katı haldeki radyoaktif maddelerdir;
- (n) "kullanılmış yakıt", reaktör korunda ışınlanmış ve bir daha kullanılmamak üzere kordan çıkarılmış nükleer yakıttır;
- (o) "kullanılmış yakıt idaresi", saha dışına taşınması hariç olmak şartıyla, kullanılmış yakıtın muamelesi ve depolanmasına ilişkin tüm faaliyetlerdir. Kullanılmış yakıt idaresi salımları içerebilir;
- (p) "kullanılmış yakıt idaresi tesisi", ana amacı kullanılmış yakıt idaresi olan tüm tesis ve yapılarıdır;
- (q) "alıcı ülke", kendisine sınır ötesi hareketin planlandığı veya yapıldığı hedef ülkedir;
- (r) "kaynak ülke", kendisinden sınır ötesi hareket başlatılması planlanan veya başlatılan ülkedir;
- (s) "geçiş ülkesi", kaynak veya alıcı ülkeler dışında, hükümlerlik sınırları içerisinde sınır ötesi bir hareketin planlandığı veya yapıldığı ülkedir;
- (t) "depolama", kullanılmış yakıt veya radyoaktif maddenin yeniden alınabilecek şekilde korunak görevi görececek bir yapı içerisinde tutulmasıdır;
- (u) "sınır ötesi hareket", kullanılmış yakıt veya radyoaktif atığın kaynak ülkeden alıcı ülkeye taşınmasıdır.

MADDE 3. Uygulamanın Kapsamı

1. Bu Sözleşme; kullanılmış yakıt sivil nükleer reaktörlerin işletilmesinden kaynaklanmak koşulu ile kullanılmış yakıt idaresinin güvenliği için uygulanacaktır. Akit Taraf yeniden işlemeyi

kullanılmış yakıt idaresinin bir parçası olarak beyan etmedikçe, yeniden işleme tesislerinde yeniden işleme faaliyetlerinin bir parçası olarak tutulan kullanılmış yakıtlar Sözleşmenin kapsamı dışındadır.

2. Bu Sözleşme, radyoaktif atık sivil uygulamalardan kaynaklanmak koşuluyla radyoaktif atık idaresinin güvenliği için de uygulanır. Ancak bu Sözleşme, kapalı kaynak teşkil etmedikçe veya Akit Taraf tarafından "bu Sözleşme kapsamında radyoaktif madde" olarak beyan edilmedikçe, sadece doğal olarak oluşan radyoaktif maddeler içeren ve nükleer yakıt çevriminden kaynaklanmayan atıklara uygulanmaz.

3. Bu Sözleşme, Akit Taraf tarafından Sözleşmenin amaçlarına yönelik olarak kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık olarak beyan edilmediği sürece askeri veya savunma programları içerisindeki kullanılmış yakıt veya radyoaktif atıkların idaresinin güvenliği için uygulanmaz. Ancak, eğer askeri veya savunma programlarından kaynaklanan kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık kalıcı olarak sivil programlara devredilmiş ve bu programlar çerçevesinde idare ediliyorsa, bu Sözleşme bu kullanılmış yakıt veya radyoaktif atıkların güvenliği için de uygulanır.

4. Bu Sözleşme 4, 7, 11, 14, 24 ve 26 ncı maddelerde bahsedilen salımlara da uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM KULLANILMIŞ YAKIT İDARESİNİN GÜVENLİĞİ

MADDE 4. Genel Güvenlik Gereklere

Her Akit Taraf, kullanılmış yakıt idaresinin bütün aşamalarında, birey, toplum ve çevrenin radyolojik tehlikelerden yeterince korunmasını garanti altına almak için gereken tüm tedbirleri alacaktır.

Bunu yaparken, her Akit Taraf:

- (i) kullanılmış yakıt idaresi sırasında kritiklik ve artık ısının alınması hususlarının yeterince ele alındığını garanti altına almak;
 - (ii) kullanılmış yakıt idaresine ilişkin olarak, ülke tarafından uygulanmakta olan yakıt çevrimi politikası ile uyumlu bir biçimde, radyoaktif atık üretiminin mümkün olan en düşük düzeyde tutulmasını garanti altına almak;
 - (iii) kullanılmış yakıt idaresindeki farklı aşamalar arasındaki karşılıklı bağımlılıkları dikkate almak;
 - (iv) uluslararası seviyede belirlenmiş kriter ve standartları da dikkate alan ulusal mevzuat çerçevesinde düzenleyici kurum tarafından onaylanmış uygun korunma yöntemlerini ulusal düzeyde uygulayarak birey, toplum ve çevrenin etkin bir şekilde korunmasını sağlamak;
 - (v) kullanılmış yakıt idaresine ilişkin olarak biyolojik, kimyasal ve diğer tehlikeleri de dikkate almak;
 - (vi) gelecek kuşaklara mantık çerçevesinde öngörülebilir ve günümüz kuşakları için izin verilenlerden daha büyük etkiler yükleyecek eylemlerden kaçınmaya gayret etmek;
 - (vii) gelecek kuşaklara gereksiz yükler yüklemekten kaçınmayı hedeflemek;
- İçin uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 5. Mevcut Tesisler

Her Akit Taraf Sözleşmenin o ülkede yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan her kullanılmış yakıt idaresi tesisinin güvenliğini yeniden gözden geçirmek ve gerekli durumlarda, bu tesislerin güvenliğinin geliştirilmesi için makul olan pratik her türlü önlemin alınmasını garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 6. Önerilen Tesisler İçin Yerin Belirlenmesi

1. Her Akit Taraf, önerilen bir kullanılmış yakıt idaresi tesisi için aşağıdaki hususlarda prosedürlerin tesis edilmesi ve uygulanmasını garanti altına almak için gereken uygun önlemleri alacaktır:

- (i) işletme ömrü boyunca böyle bir tesisin güvenliğini etkileyebilecek yere ilişkin tüm faktörleri değerlendirmek;
- (ii) böyle bir tesisin birey, toplum ve çevre üzerindeki olası güvenlik etkilerini değerlendirmek;
- (iii) böyle bir tesisin güvenliğine ilişkin bilgileri halka açık hale getirmek;
- (iv) böyle bir tesisin yakınlarında olan Akit Taraflara, tesisten etkilenme olasılıkları çerçevesinde, danışmak ve talep edildiği takdirde, tesisin kendi hükümler alanlarındaki olası güvenlik etkilerini değerlendirebilmelerini sağlayacak tesise ilişkin genel verileri sağlamak.

2. Bunu yaparken her Akit Taraf, tesis yerinin belirlenmesini 4 üncü madde ile verilen genel güvenlik gereklerine uygun olarak gerçekleştirerek diğer Akit Taraflarda kabul edilemez etkiler oluşturmasını garanti altına alacak uygun önlemleri alacaktır.

MADDE 7. Tesislerin Tasarım ve İnşası

Her Akit Taraf:

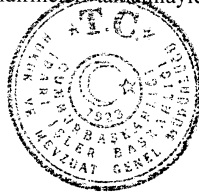
- (i) kullanılmış yakıt idaresi tesislerinin tasarım ve inşasında, kontrollü ve kontrolsüz salımlar da dahil olmak üzere, birey, toplum ve çevre üzerindeki olası radyolojik etkilerin kısıtlanması için gereken önlemlerin alınmasını;
- (ii) tasarım aşamasında, kullanılmış yakıt idaresi tesisinin işletmeden çıkarılmasının kavramsal planları ve gerekiyorsa teknik öngörülerin dikkate alınmasını;
- (iii) kullanılmış yakıt idaresi tesisinin tasarım ve inşasında kullanılan teknolojilerin deneyim, test veya analizlerle desteklenmiş olmasını;

garanti altına alacak uygun önlemleri alacaktır.

MADDE 8. Tesislerin Güvenliğinin Değerlendirilmesi

Her Akit Taraf:

- (i) kullanılmış yakıt idaresi tesisinin inşasından önce, tesisin tüm işletme ömrünü dikkate alan ve tesisin yarattığı tehlikeye uygun sistematik bir güvenlik analizi ile çevresel değerlendirmenin yapılmasını;
- (ii) kullanılmış yakıt idaresi tesisinin işletmeye başlanmasından önce, gerektiğine karar verildiğinde (i) paragrafındaki değerlendirmeleri tamamlayıcı olmak üzere, güvenlik

değerlendirmesinin ve çevresel değerlendirmenin güncellenmiş ve ayrıntılı versiyonlarının hazırlanmasını;

garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 9. Tesislerin İşletilmesi

Her Akit Taraf:

- (i) kullanılmış yakıt idaresi tesisi işletme lisansının 8 inci maddede tanımlanan uygun değerlendirmelere dayandırılması ve inşa edildiği hali ile tasarım ve güvenlik gerekleri ile uyumlu olduğunu gösteren bir işletmeye alma programının lisansa önkoşul olmasını;
- (ii) 8 inci maddede belirtilen değerlendirmeler, işletme deneyimleri ve testlere dayanılarak işletme sınır ve koşullarının tanımlanmasını ve gereken durumlarda güncellenmesini;
- (iii) kullanılmış yakıt idaresi tesisinin işletme, bakım, izleme, denetim ve testlerinin tanımlı prosedürler uyarınca gerçekleştirilmesini;
- (iv) güvenliğe ilişkin tüm alanlarda teknik ve mühendislik desteğin kullanılmış yakıt idaresi tesisinin tüm işletme ömrü boyunca varolmasını;
- (v) güvenlik açısından önemli olayların lisans sahibi tarafından zamanında düzenleyici kuruma bildirilmesini;
- (vi) ilgili işletme deneyimlerini derleyecek ve analiz edecek programların bulunmasını ve gerektiğinde bulgular çerçevesinde harekete geçilmesini;
- (vii) kullanılmış yakıt idaresi tesisi için işletmeden çıkarma planlarının hazırlanmasını, gerektiğinde tesisin işletme ömrü boyunca elde edilen bilgiler kullanılarak güncellenmesini ve bunların düzenleyici kurum tarafından gözden geçirilmesini;

garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 10. Kullanılmış Yakıtın Bertaraf Edilmesi

Eğer bir Akit Taraf, kendi hukuk ve mevzuatı çerçevesinde, kullanılmış yakıtı bertaraf etmeye karar vermişse, bu kullanılmış yakıtların bertaraf edilmesi 3. Bölümdeki radyoaktif atıkların bertaraf edilmesine ilişkin yükümlülüklerle uygun şekilde yapılacaktır.

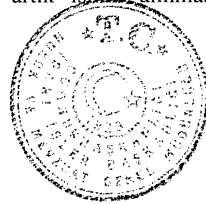
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM RADYOAKTİF ATIK İDARESİNİN GÜVENLİĞİ

MADDE 11. Genel Güvenlik Gerekleri

Her Akit Taraf, radyoaktif atık idaresinin bütün aşamalarında, birey, toplum ve çevrenin radyolojik ve diğer tehlikelerden yeterince korunmasını garanti altına almak için gereken tüm tedbirleri alacaktır.

Bunu yaparken, her Akit Taraf:

- (i) radyoaktif atık idaresi sırasında kritiklik ve artık ısıнын alınması hususlarının yeterince ele alındığını garanti altına almak;

- (ii) radyoaktif atık üretimini mümkün olan en düşük düzeyde tutulmasını garanti altına almak;
 - (iii) radyoaktif atık idaresinin farklı aşamalarındaki karşılıklı bağımlılıkları dikkate almak;
 - (iv) uluslararası seviyede belirlenmiş kriter ve standartları da dikkate alan ulusal mevzuat çerçevesinde düzenleyici kurum tarafından onaylanmış uygun korunma yöntemlerini ulusal düzeyde uygulayarak birey, toplum ve çevrenin etkin bir şekilde korunmasını sağlamak;
 - (v) radyoaktif atık idaresine ilişkin olabilecek biyolojik, kimyasal ve diğer tehlikeleri de dikkate almak;
 - (vi) gelecek kuşaklarda, mantık çerçevesinde öngörülebilir ve günümüz kuşakları için izin verilenlerden daha büyük etkiler oluşturacak eylemlerden kaçınmak için gerekeni yapmak;
 - (vii) gelecek kuşaklara gereksiz yükler yüklemekten kaçınmayı hedeflemek;
- için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 12. Varolan Tesisler ve Geçmiş Uygulamalar

Her Akit Taraf:

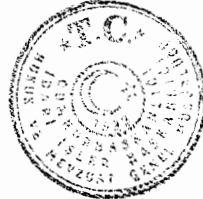
- (i) Sözleşmenin o ülkede yürürlüğe girdiği tarihte varolan her radyoaktif atık idaresi tesisinin güvenliğini yeniden gözden geçirmek ve gerekli durumlarda, bu tesislerin güvenliğinin geliştirilmesi için makul olan pratik her türlü önlemin alınmasını;
- (ii) Dozun azaltılması yoluyla sağlanacak olan zarardaki azalmanın, sosyal maliyetler de dikkate alınmak koşuluyla müdahalenin neden olduğu zarar ve maliyeti haklı çıkaracak kadar yeterli olması gerekliliği akılda tutularak, radyasyondan korunma gereğiyle herhangi bir müdahaleye gerek duyulup duyulmadığını belirlemek amacıyla geçmiş uygulamaları;

gözden geçirmek üzere uygun tedbirleri zamanında alacaktır.

MADDE 13. Önerilen Tesisler İçin Yerin Belirlenmesi

1. Her Akit Taraf, önerilen bir radyoaktif atık idaresi tesisi için aşağıdaki hususlarda prosedürlerin tesis edilmesi ve uygulanmasını garanti altına almak için gereken tüm uygun tedbirleri alacaktır:

- (i) Kapandıktan sonra bertaraf tesisleri de dahil olmak üzere böyle bir tesisin işletme ömrü boyunca güvenliğini etkileyebilecek yere ilişkin ilgili tüm faktörlerin değerlendirilmesi;
- (ii) Böyle bir tesisin, bertaraf tesisleri kapandıktan sonra yer koşullarındaki olası gelişmeler de dikkate alınarak, birey, toplum ve çevre üzerindeki olası güvenlik etkilerini değerlendirmek;
- (iii) böyle bir tesisin güvenliğine ilişkin bilgileri halka açık hale getirmek;
- (iv) böyle bir tesisin yakınlarında olan ve tesisten etkilenme olasılığı olan Akit Taraflara danışmak ve talep edildiği takdirde, tesisin kendi hükümlerini alanlarındaki olası

güvenlik etkilerini değerlendirebilmelerini sağlayacak tesise ilişkin genel verileri sağlamak.

2. Bunu yaparken her Akit Taraf, tesisin yerinin belirlenmesini 11 inci madde ile verilen genel güvenlik gereklerine uygun olarak gerçekleştirerek diğer Akit Taraflarda kabul edilemez etkiler oluşturmamasını garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 14. Tesislerin Tasarım ve İnşası

Her Akit Taraf:

- (i) radyoaktif atık idaresi tesislerinin tasarım ve inşasında, kontrollü ve kontrolsüz salımlar da dahil olmak üzere, birey, toplum ve çevre üzerindeki olası radyolojik etkilerin kısıtlanması için uygun önlemlerin alınmasını;
- (ii) tasarım aşamasında, radyoaktif atık idaresi tesisinin işletmeden çıkarılmasının kavramsal planları ve gerekiyorsa teknik öngörülerin dikkate alınmasını;
- (iii) tasarım aşamasında, bertaraf etme tesisinin kapatılmasına ilişkin teknik öngörülerinin hazırlanmış olmasını;
- (iv) radyoaktif atık idaresi tesisinin tasarım ve inşasında kullanılan teknolojilerin deneyim, test veya analizlerle desteklenmiş olmasını;

garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 15. Tesislerin Güvenliğinin Değerlendirilmesi

Her Akit Taraf:

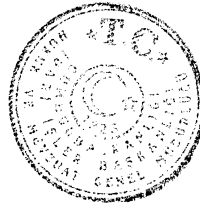
- (i) radyoaktif atık idaresi tesisinin inşasından önce, tesisin tüm işletme ömrünü dikkate alan ve tesisin yarattığı tehlikeye uygun sistematik bir güvenlik analizi ile çevresel değerlendirmenin yapılmasını;
- (ii) ek olarak, bertaraf etme tesislerinin inşasından önce, kapanmadan sonraki süreçle ilişkin sistematik bir güvenlik analizi ile çevresel değerlendirilmesini ve sonuçların düzenleyici kurum tarafından konulan kriterlerle karşılaştırılarak değerlendirilmesini;
- (iii) radyoaktif atık idaresi tesisinin işletmeye başlanmasından önce, gerektiğine karar verildiğinde (a) paragrafındaki değerlendirmeleri tamamlayıcı olmak üzere, güvenlik değerlendirmesinin ve çevresel değerlendirmenin güncellenmiş ve ayrıntılı versiyonlarının hazırlanmasını;

garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 16. Tesislerin İşletilmesi

Her Akit Taraf:

- (i) radyoaktif atık idaresi tesisi işletme lisansının 15 inci maddede tanımlanan uygun değerlendirmelere dayandırılması ve inşa edildiği hali ile tasarım ve güvenlik gerekleri ile uyumlu olduğunu gösteren bir işletmeye alma programının lisansa önkoşul olmasını;

- (ii) 15 inci maddede belirtilen değerlendirmeler, işletme deneyimleri ve testlere dayanılarak işletme sınır ve koşullarının tanımlanmasını ve gereken durumlarda güncellenmesini;
- (iii) kullanılmış yakıt idaresi tesisinin işletme, bakım, izleme, denetim ve testlerinin tanımlı prosedürler uyarınca gerçekleştirilmesini ve bertaraf tesisleri için, bu yolla elde edilen sonuçların kapanma sonrası sürece yönelik olarak yapılan varsayımların geçerliliğinin gözden geçirilmesi ve doğrulanması ve değerlendirmelerin 15 inci madde uyarınca güncellenmesini;
- (iv) güvenliğe ilişkin tüm alanlarda teknik ve mühendislik desteğin radyoaktif atık idaresi tesisinin tüm işletme ömrü boyunca varolmasını;
- (v) radyoaktif atıkların karakterizasyonu ve ayrıştırılması için prosedürlerin uygulanmasını;
- (vi) güvenlik açısından önemli olayların lisans sahibi tarafından zamanında düzenleyici kuruma bildirilmesini;
- (vii) ilgili işletme deneyimlerini derleyecek ve analiz edecek programların bulunmasını ve gerektiğinde bulgular çerçevesinde harekete geçilmesini;
- (viii) bertaraf tesisleri hariç olmak üzere radyoaktif atık idaresi tesisi için işletmeden çıkarma planlarının hazırlanmasını, gerektiğinde tesisin işletme ömrü boyunca elde edilen bilgiler kullanılarak güncellenmesini ve bunların düzenleyici kurum tarafından gözden geçirilmesini;
- (ix) bertaraf tesislerinin kapatılması için planların hazırlanmasını, gerektiğinde tesisin işletme ömrü boyunca elde edilen bilgiler kullanılarak güncellenmesini ve bunların düzenleyici kurum tarafından gözden geçirilmesini;

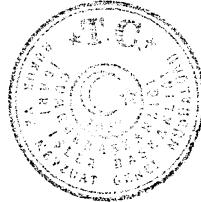
garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 17. Kapanma Sonrası Kurumsal Önlemler

Her Akit Taraf, bertaraf tesisi kapatıldıktan sonra:

- (i) düzenleyici kurum tarafından zorunlu tutulan yer, tasarım ve envanter bilgilerinin korunmasını;
- (ii) gerektiğinde, izleme veya girişin kısıtlanması gibi aktif veya pasif kurumsal önlemlerin uygulanmasını;
- (iii) eğer aktif kurumsal kontrollerin herhangi bir aşamasında, çevreye planlanmamış bir radyoaktif madde salımı belirlenmişe, gereken müdahale önlemlerinin uygulanmasını;

garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM GENEL GÜVENLİK İLKELERİ

MADDE 18. Önlemlerin Uygulanması

Her Akit Taraf, bu Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini uygulamak için, ulusal yasaları çerçevesinde, hukuki, düzenleyici, idari ve diğer gerekli tedbirleri alacaktır.

MADDE 19. Hukuki ve Düzenleyici Çerçeve

1. Her Akit Taraf, kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin güvenliğini yönetmek üzere hukuki ve düzenleyici çerçeveyi kuracak ve sürdürecektir.

2. Bu hukuki ve düzenleyici çerçeve:

- (i) radyasyon güvenliği konusunda uygulanabilir ulusal güvenlik gerekleri ve düzenlemelerinin oluşturulmasını,
- (ii) kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresi faaliyetlerinin lisanslanması için bir sistemi,
- (iii) kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresi tesislerinin lisanssız olarak işletilmesinin yasaklanmasını,
- (iv) uygun kurumsal bir kontrol, düzenleyici denetim ile dokümantasyon ve raporlama sistemi,
- (v) uygulanabilir mevzuat ve lisans koşullarının icra edilmesini,
- (vi) kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin farklı aşamalarına müdahil olan kurum ve kuruluşlar arasında sorumluluklarının net bir paylaştırılmasını,

sağlayacaktır.

3. Akit Taraflar, radyoaktif maddeleri "radyoaktif atık" olarak düzenleyip düzenlememe üzerinde düşünürken bu Sözleşmenin hedeflerini dikkate alacaklardır.

MADDE 20. Düzenleyici Kurum

1. Her Akit Taraf, 19 uncu maddede bahsedilen hukuki ve düzenleyici çerçevenin uygulanması ile görevlendirilmiş bir düzenleyici kurum kuracak veya atayacak ve bu kuruma kendisine verilmiş olan sorumluluklarını yerine getirmesini sağlayacak yeterlikte yetki, yetkinlik, insan kaynağı ve mali kaynaklar sağlayacaktır.

2. Her Akit Taraf, kendi hukuki ve düzenleyici yapısı çerçevesine uygun olarak, hem kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresi hem de bunların düzenlenmesi ile uğraşan kuruluşlarda düzenleyici fonksiyonlarla diğer fonksiyonlar arasında etkin bir bağımsızlık sağlayacak gerekli uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 21. Lisans Sahibinin Sorumlulukları

1. Her Akit Taraf, kullanılmış yakıt ve radyoaktif atık idaresinin güvenliğine ilişkin asıl sorumluluğun ilgili lisans sahibine ait olmasını garanti altına alacak ve bu lisans sahibinin sorumluluklarını yerine getirmesini garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

2. Eğer bir lisans sahibi veya diğer bir sorumlu taraf yoksa, sorumluluk kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık üzerinde yargı yetkisi olan Akit Tarafındır.

MADDE 22. İnsan Kaynakları ve Mali Kaynaklar

Her Akit Taraf:

- (i) kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık tesisinin işletme ömrü boyunca güvenlikle ilgili faaliyetlere ilişkin olarak gerek duyulan yetkin personelin varolmasını;
- (ii) kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık idaresi tesislerinin işletme ömrü boyunca veya işletmeden çıkarılmasında tesislerin güvenliğini desteklemek üzere yeterli mali kaynakların sağlanmasını;
- (iii) bir bertaraf tesisi kapatıldıktan sonra gerekli olduğuna karar verilen sürece uygun kurumsal kontrol ve izleme yapılabilmesini sağlayacak mali önlemlerin alınmasını;

garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 23. Kalite Temini

Her Akit Taraf, kullanılmış yakıt ve radyoaktif atıkların idaresinin güvenliğine ilişkin olarak uygun kalite temini programlarının oluşturulması ve uygulanmasını garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 24. İşletmede Radyasyondan Korunma

1. Her Akit Taraf, kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık idaresi tesisinin işletme ömrü boyunca:

- (i) ekonomik ve sosyal faktörler de dikkate alınmak kaydıyla, çalışanlar ve halkın tesis nedeniyle maruz kalacakları radyasyonun mümkün ve makul olan en düşük seviyede tutulmasını;
- (ii) normal koşullarda, hiçbir bireyin, radyasyondan korunma alanındaki uluslararası düzeyde kabul gören standartlara uygun olarak belirlenmiş olan ulusal doz sınırlarından daha yüksek doza maruz kalmasına izin verilmemesini;
- (iii) radyoaktif maddelerin planlanmamış ve kontrolsüz bir şekilde çevreye salınmasını engelleyecek önlemlerin alınmasını;

garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

2. Her Akit Taraf:

- (i) ekonomik ve sosyal faktörler de dikkate alınmak kaydıyla, maruz kalınan radyasyonu mümkün ve makul olan en düşük düzeyde tutabilmek;
- (ii) normal koşullarda, hiçbir bireyin, radyasyondan korunma alanındaki uluslararası düzeyde kabul gören standartlara uygun olarak belirlenmiş olan ulusal doz sınırlarından daha yüksek doza maruz kalmasına izin vermemek;

için salımların sınırlı olmasını garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır.

3. Her Akit Taraf, düzenlemeye tâbi bir nükleer tesisin işletme ömrü boyunca, çevreye planlanmamış ve kontrolsüz bir radyoaktif madde salımı olması durumunda, salımın kontrol altına alınması ve sonuçların hafifletilmesi için uygun düzeltici önlemlerin uygulanmasını garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 25. Acil Durum Hazırlığı

1. Her Akit Taraf, kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık idaresi tesisinin işletmesi sırasında veya öncesinde uygun saha içi ve gerekiyorsa saha dışı acil durum planlarının var olmasını garanti altına alacaktır. Bu acil durum planları uygun araklarla test edilecektir.

2. Her Akit Taraf, sınırlarına yakın bölgelerde bulunan kullanılmış yakıt veya radyoaktif atık tesislerinde bir radyolojik acil durum olayı olması durumunda etkilene olası çerçevesinde kendi hükümranlık alanında acil durum planlarının hazırlanması ve denemesi için uygun tedbirleri alacaktır.

MADDE 26. İşletmeden Çıkarma

Her Akit Taraf, nükleer bir tesisin işletmeden çıkarılmasında güvenliğin garanti altına alınması için uygun tedbirleri alacaktır. Bu adımlar:

- (i) yeterli mali kaynaklar ile yetkin personelin sağlanması;
 - (ii) işletmede radyasyondan korunma, salımlar ve plansız ve kontrolsüz salımlara ilişkin olarak 24 üncü madde hükümlerinin uygulanmasını;
 - (iii) acil durumlara hazırlık olarak 25 inci madde hükümlerinin uygulanmasını;
 - (iv) işletmeden çıkarma açısından önemli bilgilerin kaydının tutulmasını;
- garanti altına almalıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

MADDE 27. Sınır Ötesi Hareket

1. Sınır ötesi hareketin bir parçası olan her Akit Taraf, hareketin bu Sözleşme ve diğer ilgili bağlayıcı uluslararası belgelerin hükümleriyle uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesini garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır.

Bunu yaparken:

- (i) kaynak ülke olan Akit Taraf, sınır ötesi hareketin yetkilendirilmiş olması ve hedef ülkenin önceden bilgilendirilmesi ve muvafakati sonrasında gerçekleştirilmesini garanti altına alacak uygun tedbirleri alacaktır;
- (ii) geçiş ülkesi üzerinden yapılacak bir sınır ötesi hareket, kullanılan taşıma yöntemine ilişkin uluslararası sorumluluklara tâbi olacaktır;
- (iii) hedef ülke olan Akit Taraf, kullanılmış yakıt veya radyoaktif atıkların bu Sözleşme ile uyumlu bir şekilde idare edilebilmesi için gerekli yönetsel ve teknik kapasite ile düzenleyici yapıya sahip olmak koşulu ile sınır ötesi hareketi kabul edebilir;
- (iv) kaynak ülke olan Akit Taraf, sınır ötesi bir harekete, ancak hedef ülkenin kabulünde (c) alt paragraf hükümlerinin hareketten önce sağlandığı hususunda ikna olduğu takdirde izin verebilir;
- (v) kaynak ülke olan Akit Taraf, sınır ötesi bir hareket bu madde hükümlerine uygun bir şekilde tamamlanmadığında veya tamamlanamadığında, güvenli bir alternatif düzenleme yapılamadığı takdirde ülkeye yeniden giriş izni verilmesi için gereken uygun tedbirleri alacaktır.

2. Hiçbir Akit Taraf, kullanılmış yakıt veya radyoaktif atığının depolanmak veya bertaraf edilmek üzere 60 derece Güney enleminin güneyindeki bir hedefe gönderilmesine izin vermeyecektir.

3. Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm:

- (i) Bütün Devletlerin uluslararası hukukun öngördüğü deniz, nehir ve hava seyrüsefer hak ve özgürlüklerini gemi ve uçaklarla kullanmasını;
- (ii) İşlenmek üzere kendisine radyoaktif atık ihraç edilen Akit Tarafın, radyoaktif atığı ve diğer ürünleri işlemden sonra kaynak ülkeye göndermek veya gönderilmesini sağlamak hakkını;
- (iii) Akit Tarafın kullanılmış yakıtlarını yeniden işlenmek üzere ihraç etme hakkını;
- (iv) Yeniden işlenmek üzere kendisine radyoaktif atık ihraç edilen Akit Tarafın, yeniden işleme faaliyetlerinden kaynaklanan radyoaktif atığı ve diğer ürünleri kaynak ülkeye göndermek veya gönderilmesini sağlamak hakkını;

engellemez veya etkilemez.

MADDE 28. Kullanılmayan Kapalı Kaynaklar

1. Her Akit Taraf, ulusal kanunları çerçevesinde, kullanılmayan kapalı kaynaklara sahip olunmasının, bunların yeniden işlenmesi veya bertaraf edilmesinin güvenli bir şekilde yapılmasını garanti altına almak için uygun tedbirleri alacaktır.

2. Her Akit Taraf, eğer ulusal kanunları çerçevesinde kullanılmış kapalı kaynakları alma ve sahip olmaya yetkin bir üreticiye iade edilmesini kabul ediyorsa, kapalı kaynakların yeniden ülkeye girmesine izin verecektir.

ALTINCI BÖLÜM AKİT TARAFLARIN TOPLANTILARI

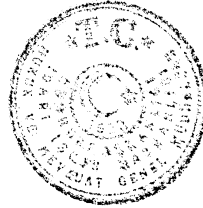
MADDE 29. Hazırlık Toplantısı

1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden en fazla altı ay içerisinde Akit Taraflar bir hazırlık toplantısı yapacaklardır.

2. Bu toplantıda, Akit Taraflar:

- (i) 30 uncu madde uyarınca yapılacak olan birinci gözden geçirme toplantısının tarihini belirleyeceklerdir. Bu gözden geçirme toplantısı Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren 30 aydan daha geç olmamak kaydıyla mümkün olan en kısa sürede yapılacaktır;
- (ii) Usul Kuralları ve Mali Kuralları hazırlayacak ve oybirliğiyle kabul edeceklerdir;
- (iii) Usul Kurallarına uygun bir şekilde özellikle:
 - (a) 32 nci madde hükümleri uyarınca sunulacak olan ulusal raporların format ve yapısına ilişkin yönergeleri;
 - (b) bu raporların sunulacağı tarihi;
 - (c) bu raporların gözden geçirilmesi sürecini;

belirleyeceklerdir.

3. Bu Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun bulan, katılan veya uyan, ancak Sözleşmenin yürürlüğe girmedeği devletler veya birleşik yapıda veya diğere bir yapıdaki bölgesel organizasyonlar hazırlık toplantısına Akit Taraf gibi katılabilirler.

MADDE 30. Gözden Geçirme Toplantıları

1. Akit Taraflar, 32 nci madde hükümleri uyarınca sunulan raporları gözden geçirmek amacıyla toplantı yapacaklardır.

2. Akit Tarafların her gözden geçirme toplantısında:

- (i) iki toplantı arası üç yılı aşmayacak şekilde bir sonraki toplantının tarihini belirleyeceklerdir;
- (ii) 29 uncu madde 2. paragraf uyarınca oluşturulan düzenlemeleri gözden geçirebilir, aksi Usul Kurallarında tanımlanmadığı sürece değişiklikleri oybirliği ile kabul ederler. Usul Kuralları ve Mali Kurallara oybirliği ile ekleme yapabilirler.

3. Her Akit Taraf, her gözden geçirme toplantısında diğere Akit Taraflarca sunulan raporları tartışmak ve bu raporlara açıklama talep etmek için makul bir olanağa sahip olacaktır.

MADDE 31. Olağanüstü Toplantılar

Akit Tarafların olağanüstü toplantısı:

- (i) Eğer bir toplantıda bulunan ve oy kullanan Akit Tarafların çoğunluğuyla kabul edilmişse veya;
- (ii) Bir Akit Tarafın yazılı talebi halinde bu talebin Akit Taraflara bildirilmesinden ve 37 nci maddede bahsedilen Sekreteryaya tarafından bu talebin Akit Tarafların çoğunluğu tarafından desteklendiğine dair tebligatı almasından itibaren 6 ay içinde

yapılır.

MADDE 32. Raporlama

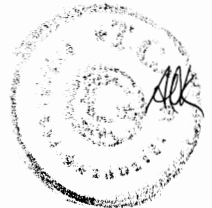
1. 30 uncu madde hükümleri uyarınca her Akit Taraf her gözden geçirme toplantısına bir ulusal rapor sunar. Bu rapor Sözleşme yükümlülüklerinin her birinin yerine getirilmesi için alınan önlemlere değinmelidir. Her Akit Taraf, raporunda:

- (i) kullanılmış yakıt idaresi politikalarına;
- (ii) kullanılmış yakıt idaresi uygulamalarına;
- (iii) radyoaktif atık idaresi politikalarına;
- (iv) radyoaktif atık idaresi uygulamalarına;
- (v) radyoaktif atığı sınıflandırma ve tanımlamada kullanılan kriterlere;

ilişkin bilgiler sunacaktır.

2. Bu rapor ayrıca:

- (i) bu Sözleşmeye tâbi kullanılmış yakıt idaresi tesislerinin bir listesini, yerlerini, ana amaçlarını ve önemli özelliklerini;

- (ii) bu Sözleşmeye tâbî, depolarda tutulan ve bertaraf edilmiş kullanılmış yakıtın, maddenin tanımı ve eğer varsa kütlesi ve toplam aktivitesine ilişkin bilgileri içeren envanterini;
- (iii) bu Sözleşmeye tâbî radyoaktif atık idaresi tesislerinin bir listesini, yerlerini, ana amaçlarını ve önemli özelliklerini;
- (iv) bu Sözleşmeye tâbî olup;
- (a) radyoaktif atık idaresi ve nükleer yakıt çevrimi tesislerinde depolanmış olarak tutulmakta olan;
- (b) bertaraf edilmiş olan;
- (c) geçmiş uygulamalarda ortaya çıkmış;
- radyoaktif atıkların, maddenin tanımını ve kütle, aktivite ve özel radyonüklidler gibi diğer önemli özelliklerine ilişkin eldeki bilgileri içeren envanterini;
- (v) işletmeden çıkarılmakta olan nükleer tesislerin bir listesini ve işletmeden çıkarmanın hangi aşamada olduğuna ilişkin bilgileri;
- içerecektir.

MADDE 33. Katılım

1. Her Akit Taraf, Akit Tarafların toplantılarına katılacak ve bu toplantılarda bir delege ve gerek görülen durumlarda vekiller, uzmanlar ve danışmanlarla ile temsil edilir.

2. Akit Taraflar, bu Sözleşme tarafından düzenlenen hususlarda yetkin hükümetlerarası kuruluşları herhangi bir toplantıya veya özel oturumlara gözlemci olarak katılmaya oyaşma ile davet edebilir. Gözlemcilerden 36 ncı madde hükümlerini yazılı olarak önceden kabul etmeleri istenecektir.

MADDE 34. Özet Raporlar

Akit Taraflar, toplantılarda tartışılan konuları ve ulaşılan sonuçları içeren bir belgeyi oybirliği ile kabul edecekler ve kamuoyunun bilgisine sunacaklardır.

MADDE 35. Diller

1. Akit Tarafların toplantılarında resmi diller, aksi Usul Kurallarında belirtilmediği sürece, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca'dır.

2. Akit Taraflarca 32 ncı maddeye göre sunulan raporlar Akit Tarafın ulusal dilinde veya Usul Kurallarında belirlenmiş tek bir dilde hazırlanacaktır. Belirlenen dilden farklı ulusal bir dilde bir rapor sunulduğunda, raporun belirlenen dilde bir çevirisi Akit Taraf tarafından sağlanacaktır.

3. 2. paragrafın şartlarına rağmen, Sekreteryaya, maliyeti karşılandığı takdirde, toplantı dillerinden herhangi birinde sunulan bir raporun belirlenen dile çevrilmesini sağlayacaktır.

MADDE 36. Gizlilik

1. Bu Sözleşmenin hükümleri Akit Tarafların bilgiyi açıklanmaktan koruyan ulusal yasalar tarafından sağlanan hak ve yükümlülüklerini etkilemez. Bu madde kapsamında "bilgi", diğer bilgilerin yanı sıra, ulusal güvenliğe ilişkin veya nükleer maddelerin fiziksel korunmasına ilişkin

bilgileri, fikrî mülkiyet hakları veya ticari veya sınai gizlilikle korunan bilgileri ve kişisel verileri de içerir.

2. Bu Sözleşme kapsamında, Akit Taraf 1. paragrafta belirtildiği şekilde korunduğunu ifade ettiği gizli bilgiler sağladığı takdirde bilgiler sadece temin edildiği amaca yönelik kullanılacak ve gizliliğine dikkat edilecektir.

3. 3 üncü madde 3. paragraf uyarınca bu Sözleşme kapsamına giren kullanılmış yakıt veya radyoaktif atıklara ait bilgilere ilişkin olarak, bu Sözleşme hükümleri Akit Tarafın

- (i) bu bilgilerin gizlilik içerip içermediğine veya dağıtımını engellenerek kontrol edilip edilmediğine,
- (ii) yukarıdaki (i) alt paragrafında belirtilen bilgileri Sözleşme kapsamında sağlayıp sağlamamaya, ve
- (iii) bu Sözleşme kapsamında sağlanan bilgilere hangi gizlilik koşullarının uygulanacağına,

karar verme sürecindeki kendine mahsus takdir hakkını etkilemeyecektir.

4. 30 uncu madde çerçevesinde yapılan her bir gözden geçirme toplantısında, ulusal raporların incelenmesi sırasındaki müzakerelerin içeriği gizli tutulacaktır.

MADDE 37. Sekretarya

1. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (bundan sonra “Ajans” olarak bahsedilecektir) Akit Tarafların toplantılarına Sekretarya hizmeti sunacaktır.

2. Sekretarya:

- (i) Akit Tarafların 29, 30 ve 31 inci maddelerde belirtilen toplantılarını düzenleyecek, hazırlayacak ve hizmet verecektir;
- (ii) Bu Sözleşme hükümleri uyarınca hazırlanan veya alınan bilgileri Akit Taraflara ileticektir.

Ajansın, (i) ve (ii) bentlerinde belirtilen işlevleri yerine getirmesinden doğan maliyetler Ajans tarafından olağan bütçesinin bir parçası olarak karşılanacaktır.

3. Akit Taraflar, oydaşma ile, Akit Tarafların toplantılarını desteklemek üzere Ajanstan başka hizmetleri de sağlamasını talep edebilirler. Ajans, bu hizmetleri, programı ve olağan bütçesi içerisinde kalmak koşuluyla sağlar. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, Ajans, başka kaynaklardan gönüllü mali katkı sağlandığı takdirde bu hizmetleri verebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM SON HÜKÜMLER VE DİĞER ŞARTLAR

MADDE 38. Anlaşmazlıkların Çözümü

Bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanması ile ilgili olarak iki veya daha fazla Akit Taraf arasındaki bir anlaşmazlık durumunda, Akit Taraflar anlaşmazlığın çözülmesi amacıyla bir Akit Taraflar toplantısı çerçevesinde görüşmede bulunurlar. Görüşmelerin çözüm sağlamaması durumunda, Ajansta yürürlükte olan usul ve uygulamaları da içeren uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde arabuluculuk, uzlaştırıcılık ve hakemlik mekanizmalarına yönelecektir.

10 Ocak 2017
T.C. Cumhurbaşkanlığı
Yatırım İşleri Genel Müdürlüğü

MADDE 39. İmza, Onay, Kabul Etme, Uygun Bulma, Katılma

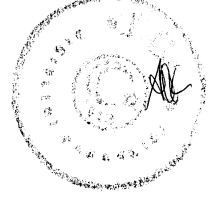
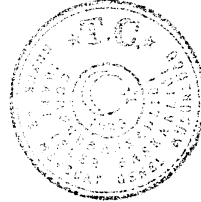
1. Bu Sözleşme 29 Eylül 1997 tarihinden itibaren yürürlüğe girinceye kadar Ajansın Viyana'daki genel merkezinde bütün devletlerin imzasına açık tutulacaktır.
 2. Bu Sözleşme imzacı devletlerin onayına, kabulüne veya uygun bulmasına tâbidir.
 3. Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra bütün devletlerin katılımına açık olacaktır.
 4. (i) Bu Sözleşme egemen devletler tarafından oluşturulmuş ve bu Sözleşme kapsamına giren konularda uluslararası anlaşmaları görüşme, akdetme ve uygulama yetkisine sahip, bir bütünleşme yapısındaki veya diğer yapılarıdaki bölgesel kuruluşların teyide tâbi imzasına veya katılımına açıktır.
(ii) Bu tür kuruluşlar, kendi yetkileri çerçevesinde, kendi adlarına, bu Sözleşmenin taraf devletlere yüklediği sorumlulukları yerine getirecek ve tanınan hakları kullanacaklardır.
(iii) Bu tür bir kuruluş bu Sözleşmeye taraf olurken, 43 üncü maddede belirtilen Saklayıcıya, hangi devletlerin kendine üye olduğunu, bu Sözleşmenin hangi maddelerinin kendisine uygulanabileceğini ve bu maddelerde belirtilen hususlardaki yetkilerinin kapsamını bildirecektir.
(iv) Bu tür bir kuruluş üye devletlerinkine ilave bir oy hakkına sahip değildir.
5. Onay, kabul, uygun bulma, katılma veya teyit etme belgeleri Saklayıcıya teslim edilecektir.

MADDE 40. Yürürlüğe Girme

1. Bu Sözleşme, işletilmekte olan nükleer güç santralına sahip onbeş devleti de içermek koşuluyla yirmibeşinci onay, kabul veya uygun bulma belgesinin Saklayıcıya teslim edildiği tarihten sonraki doksanıncı gün yürürlüğe girer.
2. 1. paragraftaki koşulları sağlamak için gerekli son belgenin teslim edilmesinden sonra bu Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun bulan, katılan veya teyit eden devlet veya bütünleşik yapıda veya diğer bir yapıdaki bölgesel kuruluş için bu Sözleşme, bu devlet veya kuruluş tarafından uygun belgenin Saklayıcıya teslim edildiği tarihten sonraki doksanıncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE 41 Sözleşmede Yapılacak Değişiklikler

1. Herhangi bir Akit Taraf bu Sözleşmede değişiklik teklif edebilir. Teklif edilen değişiklikler bir gözden geçirme toplantısında veya olağanüstü toplantıda dikkate alınır.
2. Teklif edilen değişikliğin metni ve gerekçesi, dikkate alınması için sunulduğu toplantıdan en az doksan gün önce, öneriyi Akit Taraflara iletilecek olan Saklayıcıya sağlanacaktır. Teklife ilişkin olarak bildirilen tüm yorumlar Saklayıcı tarafından Akit Taraflara iletilecektir.
3. Akit Taraflar teklif edilen değişikliği değerlendirdikten sonra oйдаşma ile kabul edip etmemeye, veya oйдаşmanın sağlanamadığı durumda, Diplomatik bir Konferansa sunup sunmamaya karar vereceklerdir. Teklif edilen bir değişikliğin Diplomatik bir Konferansa sunulması kararı, oylama sırasında Akit Tarafların en az yarısının hazır bulunduğu bir toplantıda, kullanılan oyların üçte iki çoğunluğu ile alınır.

4. Bu Sözleşmeye yapılacak değişikliklerin değerlendirileceği ve kabul edileceği Diplomatik Konferans Saklayıcı tarafından düzenlenir ve 3. paragraf uyarınca alınan uygun karardan sonra en geç bir yıl içerisinde yapılır. Diplomatik Konferans değişikliklerin oйдаşma ile kabul edilmesi için her türlü çabayı gösterecektir. Oйдаşmanın mümkün olmadığı durumda, değişiklikler bütün Akit Tarafların üçte iki çoğunluğuyla kabul edilecektir.

5. Bu Sözleşmeye 3. ve 4. paragraf uyarınca yapılan değişiklikler, Akit Tarafların onay, kabul, uygun bulma veya teyit etmesine tâbidir ve onaylayan, kabul eden, uygun bulan veya teyit eden Akit Taraflar için, Akit Tarafların en az üçte ikisinin ilgili belgesi Saklayıcıya teslim edildikten doksan gün sonra yürürlüğe girer. Bu değişiklikleri daha sonra onaylayan, kabul eden, uygun bulan veya teyit eden Akit Taraflar içinse değişiklikler Akit Tarafın ilgili belgeyi Saklayıcıya teslim etmesinden doksan gün sonra yürürlüğe girer.

MADDE 42. Fesih

1. Herhangi bir Akit Taraf Saklayıcıya gönderilen yazılı bildirimle bu Sözleşmeyi feshedebilir.

2. Fesih, bildirim Saklayıcı tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra veya bildirimde belirtilen daha sonraki bir tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 43. Saklayıcı

1. Bu Sözleşmenin Saklayıcısı Ajansın Genel Direktörüdür.

2. Saklayıcı, Akit Tarafları:

- (i) Bu sözleşmenin imzalanması ve 39 uncu madde uyarınca bir onay, kabul, uygun bulma, katılma veya teyit etme belgesinin teslimi;
- (ii) 40 ıncı madde uyarınca Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarih;
- (iii) 42 nci madde uyarınca yapılan Sözleşme fesih bildirimini ve yürürlüğe girdiği tarih;
- (iv) Bu Sözleşmeye, Akit Taraflar tarafından sunulan değişiklik önerileri, ilgili Diplomatik Konferans veya Akit Tarafların toplantısında kabul edilen değişiklikler ve bu değişikliklerin 41 inci madde uyarınca yürürlüğe girdiği tarih;

hakkında bilgilendirecektir.

MADDE 44. Asıl Metinler

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri aynı ölçüde geçerli olmak üzere bu Sözleşmenin aslı, onaylı kopyaları Akit Taraflara gönderecek olan Saklayıcı tarafından muhafaza edilecektir.

Keyfiyeti tasdiklen, usulünce yetkilendirilmiş aşağıdaki imza sahipleri işbu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

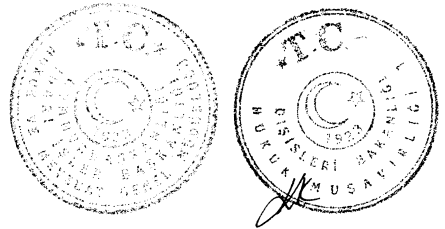
Viyana, 5 Eylül 1997

BEYANLAR

Türkiye, Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme'nin hükümlerini 20 Temmuz 1936 tarihinde Montrö'de imzalanan Türk Boğazlar Rejimine İlişkin Sözleşme'ye uygun olarak ve 1998 Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü'nü göz önünde bulundurarak uygulayacaktır. Bahse konu Tüzük kapsamında, Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi, Boğazların deniz çevresinin korunması ve seyrüsefer güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak trafik bilgilerini, seyrüsefer yardımını ve trafik hizmetlerini etkin bir şekilde sağlamaktadır.

Türkiye'nin Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme'ye taraf olma kararı, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin "Kıbrıs Cumhuriyeti"ni temsil etme iddiasının herhangi bir şekilde kabul edildiği veya Türkiye'nin söz konusu Sözleşme çerçevesinde sözde "Kıbrıs Cumhuriyeti" makamları veya kurumlarıyla herhangi bir ilişkiye girmeye yükümlü olduğunun kabul edildiği şeklinde yorumlanmamaktadır.

TBMM Basımevi - 2019